

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 poziom podstawowy część 1

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOŚĆ – O EPOCE					
3 Fundamenty kultury europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>antyk, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy • wypowiedzieć się na temat greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych
4. Grecja, Rzym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>polis, demokracja, prawo, obywatel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić złoty wiek Aten • wymienia osiągnięcia starożytnych Greków • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy kulturą Grecji i Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>kalokagatia</i> • wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność
5.6. Filozofia antyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, Platona i Arystotelesa • wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa • wymienić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić jego metodę filozoficzną • omówić dualistyczną koncepcję świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i> 	epikurejczyków i sceptyków	według Platona		
7. i 8. Sztuka antyku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu • wymienić cechy antycznego ideału piękna 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić główne cechy sztuki antycznej • wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno • wymienić innowacje architektoniczne wprowadzone przez Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku • wytłumaczyć, co to jest kanon • objaśnić pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić okresy klasyczny i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła
9. Teatr antyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje literackie i zdefiniować dramat • wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności • wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: <i>Król Edyp</i> i <i>Antygona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy • opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • przedstawić budowę dramatu antycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię narodzin teatru • swobodnie posługiwać się pojęciami: <i>dytyramb</i>, <i>koryfeusz</i>, <i>agon</i>, <i>chór</i>, <i>koturny</i>, <i>maska</i>, <i>deus ex machina</i>, <i>amfiteatr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię słowa <i>tragedia</i> • omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru
STAROŻYTNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
10. Wprowadzenie do literatury starożytnej Grecji i Rzymu	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego • wymienić twórców literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: mit, symbol, <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, rodzaje literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrtejska, anakreontyk, <i>mimesis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podstawowe wątki i tematy podejmowane przez starożytnych twórców literatury

11, 12. i 13. 14 Mitologia grecka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos scharakteryzować najważniejszych bogów olimpijskich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego odróżnić mit od legendy i baśni omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podać ich konkretne przykłady wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować mit o Orfeuszu omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu wskazać archetypy w innych mitach greckich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić antyczne topoty w kulturze współczesnej
15. 16. 17 Homer, <i>Iliada</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy eposu homeryckiego wymienić cechy stylu homeryckiego omówić kompozycję <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu
18. 19 Homer, <i>Odyseja</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy eposu homeryckiego wymienić cechy stylu homeryckiego omówić kompozycję <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrowki w kulturze
20. i 21. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
22., 23., 24. i 25. <i>Antyгона</i> Sofoklesa	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i racje Antygony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Antygony</i>
26. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
27. 28 Nieśmiertelność poety – liryka Horacego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postać Horacego • wyjaśnić pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki</i> w nawiązaniu do biografii Horacego • wyjaśnić pojęcie <i>horacjanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy charakterystyczne pieśni • rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii • wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
29.	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać topos 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować problem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na

Poeta w świecie współczesnym – <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza	wiersza • wskazać podmiot liryczny	literacki obecny w wierszu • wskazać środki językowe zastosowane w utworze	zaprezentowany w wierszu • interpretować tytuł utworu • omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu	temat dialogu z tradycją zaprezentowanego w wierszu • interpretować utwór	temat dwóch wizji sztuki: Horacego i Różewicza
STAROŻYTNOŚĆ – NAUKA O JEZYKU					
30. Język a inne systemy znaków	• wymienić rodzaje znaków • definiować znaki naturalne i konwencjonalne	• omówić język jako system znaków	• posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi	• porównać różne formy przekazywania informacji	• wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
31. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenie umiejętności	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań • rozróżnia rodzaje kodów (języków)	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
STAROŻYTNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
32,33,34 Wypowiedź argumentacyjna	• przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej • wymienić rodzaje argumentów	• omówić sposoby budowania spójności między zdaniami • rozwinąć zaproponowaną argumentację	• zaproponować argumenty do podanej tezy i poprzeć je przykładami	• zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną	
35. Jak skutecznie przemawiać?	• przedstawić strukturę przemówienia • wymienić środki retoryczne	• przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a sytuacją komunikacyjną	• budować przemówienie podążając za wskazówkami	• wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej	
STAROŻYTNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
36. i 37. Powtórzenie i	• odtworzyć najważniejsze fakty,	• wykorzystać najważniejsze	• wyciągać wnioski • określić własne	• poprawnie interpretować	• wykorzystać bogate konteksty

podsumowanie wiadomości, sprawian	sądy i opinie	konteksty	stanowisko	wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
38. Biblia – wiadomości wstępne	• wymienić religie, wywodzące się z Biblii • określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem	• wyjaśnić pojęcie <i>Testament w</i> odniesieniu do Biblii • przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady • wyjaśnić pojęcia: <i>kanon, apokryf</i> • podać przykłady frazeologizmów wywodzących się z Biblii	• omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem • wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów • wymienić przekłady Biblii • wymienić cechy stylu biblijnego	• wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze • omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną	• wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii • wymienić święte księgi innych religii
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
39. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości	• zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii	• wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>zakazany owoc</i> • zdefiniować pojęcia: <i>genesis, patriarcha</i>	• porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym	• interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym)	• formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym
40. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie	• omówić cel gry opisanej we fragmencie • przedstawić problematykę fragmentu	• interpretować treści niedosłowne fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty	• wskazać szerokie konteksty i nawiązania
41. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadniać własne sądy	• podjąć polemikę

<p>42. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei) 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej • interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba
<p>43. Dociekanie sensu ludzkiego życia w Księdze Koheleta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne użyte we fragmencie • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta • wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Adriaen van Utrechta w kontekście omawianego utworu
<p>44. Poezja biblijna – Księga Psalmów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm</i>, <i>psalterz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłozza)
<p>45 Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst46.
<p>46. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić przynależność Pieśni do liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić oddziaływanie Pieśni na zmysły, podając 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi

	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<p>Oblubienicą</p> <ul style="list-style-type: none"> • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie <i>miłość zmysłowa</i> 	<p>cytaty z tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określić ich funkcję 	<p>biblijnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni 	<p>utworami miłosnymi z kręgu popkultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać Oblubienicę z obrazu Rossettiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci w Biblii
<p>47. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie <i>eschatologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)
<p>48. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
<p>49. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować postać graną w filmie przez Artura Barcisia • podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innego filmu z cyklu <i>Dekalog</i>
BIBLIA – NAUKA O JĘZYKU					
<p>50. Akt komunikacji językowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować akt komunikacji językowej • wymienić, co składa się na akt komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji 	
<p>51. Informacja, prośba czy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poszczególne funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcje dominujące w danej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w tekście przykłady 	

zakłęcie? Funkcje wypowiedzi.		wypowiedzi	wypowiedzi	poszczególnych funkcji wypowiedzi	
BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
52. Jak napisać plan twórczy i odtwórczy tekstu?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje planów wymienić cechy dobrze przygotowanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować podany plan 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan odtwórczy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan twórczy tekstu 	
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
53. i 54. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości, sprawdzian	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE					
55. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić etymologię nazwy epoki wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> wymienić fazy średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza wymienić średniowieczne wzorce osobowe porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego scharakteryzować średniowieczny system szkolny wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować rolę karnawału 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze

<p>56. i 57. Sztuka średniowieczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza posługiwać się następującymi terminami: <i>plaskorzeźba, rzeźba pełnofigurowa, fresk, pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej omówić alegorię i podać jej przykłady posługiwać się następującymi terminami: <i>symultanizm, iluminatorstwo, miniatura, chorał, bazylika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić styl romański od gotyckiego wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej
<p>58. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
<p>ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA</p>					
<p>59. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki</p>	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych omówić formę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podobieństwa między motywem <i>deesis</i> w <i>Bogurodzicy</i> a tym przedstawionym na ikonie
<p>60.</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy

Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	<i>Lamentu świętokrzyskiego</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze	liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	Maryję jako matkę • omówić motyw <i>Stabat mater</i> w wierszu	Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i>	męki Pańskiej przedstawione w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda • wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i>
61. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św. Aleksym</i>	• streścić żywot św. Aleksego • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• scharakteryzować świętego jako ascetę • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i słowotwórcze	• wskazać w tekście typowe elementy legendy hagiograficznej	• podjąć dyskusję na temat aktualności ascety oraz sensu takiej drogi do świętości • omówić parenetyczny charakter utworu	• opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej • omówić rolę świętych w życiu ludzi średniowiecza
62. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
63. Konteksty i nawiązania – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksiego</i> Kazimierzy Iłkiewiczówny	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • rozpoznać kontekst literacki wiersza	• określić typ liryki • scharakteryzować podmiot liryczny i adresata utworu	• porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki	• omówić kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu	• stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza
64. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• streścić utwór • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i	• omówić motyw <i>danse macabre</i> • wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia:	• na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną • wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu	• porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego

		składniowe	<i>memento mori</i> i <i>ars moriendi</i>		
65. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać postać św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego • wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę utworu • omówić funkcję elementów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować metaforyczne znaczenie utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>franciszkanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotta
66, 67 Ideal rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars moriendi</i> obecne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych
68. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
69. Historiografia polska w średniowieczu – <i>Kronika polska</i> Galla Anonima	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>kroniki</i> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać obowiązki króla przedstawione przez kronikarza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • zdefiniować pojęcie <i>historiografii</i> • zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat <i>Kroniki polskiej</i> jako źródła historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • omówić uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach
70, 71. Podróż po zaświatach –	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim

<i>Boska Komedia</i> Dante Alighieri	<ul style="list-style-type: none"> • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dante po zaświatach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki, summa</i> 	<p>charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<p>obrazowania w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante 	przewodnikiem Wergiliusza
ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JĘZYKU					
72. Od słowa do zdania. Czym jest gramatyka?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi 	
ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI⁷³					
73 Jak robić notatki?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować notatkę syntetyzującą • wymienić formy notatki syntetyzującej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować rodzaje notatek 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować notatkę syntetyzującą 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje notatkę syntetyzującą w formie mapy myśli 	
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
74. i 75. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości, sprawdzian	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Autorka: Magdalena Lotterhoff